

BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE

**AKCIJSKI PLAN PROVEDBE MJERA I PROJEKATA ZA RAZDOBLJE 2025. – 2027.
GODINE u okviru Strategije razvoja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2021. – 2027.
godine**

OŽUJKA 2024. GODINE

1. Uvod

Strategija razvoja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za razdoblje 2021. – 2027. godina (u daljnjem tekstu: Strategija razvoja) predstavlja integrirani multisektorski strateški dokument kojim se definiraju javne politike i integralno usmjerava razvoj lokalne samouprave. Strategija razvoja je ključni strateško-planski dokument koji treba poticati i usmjeravati budući rast i razvoj Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: BD BiH). Ista uključuje sektore ekonomskog razvoja, društvenog razvoja i zaštite okoliša i služi kao okvir za zajedničko projektiranje budućeg razvoja BD BiH kroz definiranje zajedničkih ciljeva za premošćivanje razvojnih izazova. Strategija je usklađena s relevantnim strateškim okvirom u BiH, kao i s globalnim okvirom za održivi razvoj i specifičnim okvirom EU za pojedina područja. Strategija podstiče partnerstva, informirajući građane, institucionalne aktere i poslovnu zajednicu o fokusima i načinima razvoja BD BiH u narednom sedmogodišnjem razdoblju. Kao takva, ona u skladu sa Zakonom o proračunu BD BiH, predstavlja temelj za izradu detaljnih planova i programa Vlade i drugih institucija. Izrada Strategije razvoja inicirana je prethodnom odlukom Skupštine BD BiH, dok je pristup i proces reguliran odgovarajućim protokolom o suradnji između Vlade BD BiH i Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILDP), koji implementira Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP).

Strategijom su definirana 3 strateška cilja i 14 prioriteta:

Tablica 1. Pregled strateških ciljeva i prioriteta i poveznica s Okvirom za implementaciju ciljeva održivog razvoja u BiH (SDG okvirom u BiH)

Strateški ciljevi	Prioriteti
<p>STRATEŠKI CILJ 1: Konkurentno gospodarstvo, skladno uklopljeno u globalne razvojne trendove i lance vrijednosti, kao motor razvoja BD BiH</p> <p><u>Veza sa SDG okvirom</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Razvojni smjer 1: Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom• Razvojni smjer 2: Pametni rast	<ul style="list-style-type: none">• Prioritet 1: Razvoj poduzetništva i malih i srednjih poduzeća• Prioritet 2: Razvoj poljoprivrede i ruralnih područja• Prioritet 3: Razvoj turizma• Prioritet 4: Privlačenje investicija• Prioritet 5: Razvoj tržišta rada <p><u>Veza sa SDG okvirom</u></p> <p>AKCELERATOR 1: Jačanje povoljnog okruženja za poduzetništvo i inovacije za proizvodnju dobara visoke dodane vrijednosti za izvoz</p> <p>AKCELERATOR 2: Vladavina prava, sigurnost i osnovna prava</p>
<p>STRATEŠKI CILJ 2: Značajno unaprijeđeno pružanje usluga obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite, kulture, sporta i javne sigurnosti, na principima dobrog upravljanja javnim sektorom u skladu s EU standardima</p>	<ul style="list-style-type: none">• Prioritet 1: Poboljšani uvjeti za razvoj obrazovanja, znanosti i istraživanja• Prioritet 2: Poboljšanje sustava socijalne uključenosti prema potrebama• Prioritet 3: Razvoj i modernizacija zdravstvene zaštite i unapređenje javnog zdravlja• Prioritet 4: Jačanje otpornosti na elementarne i druge nepogode• Prioritet 5: Podrška programima osamostaljivanja mladih

<p><u>Veza sa SDG okvirom:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvojni smjer 1: Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom • Razvojni smjer 2: Pametni rast • Razvojni smjer 3. Društvo jednakih mogućnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritet 6: Razvoj sporta i kulturno-umjetničke tradicije u skladu s europskim standardima <p><u>Veza sa SDG okvirom:</u> AKCELERATOR: Učinkovit, otvoren, inkluzivan i odgovoran javni sektor AKCELERATOR: Vladavina prava, sigurnost i temeljna prava AKCELERATOR: Otpornost na katastrofe AKCELERATOR: Unapređenje pristupa i kvaliteta obrazovanja i obuke AKCELERATOR: Pametno upravljanje prirodnim resursima i okolišem AKCELERATOR: Unapređenje politika socijalne zaštite AKCELERATOR: Aktivacija i zapošljavanje s fokusom na ranjive kategorije AKCELERATOR: Učinkovita zdravstvena zaštita za sve AKCELERATOR: Poboljšanje inkluzivnosti obrazovnih sustava</p>
<p>STRATEŠKI CILJ 3: Održivo upravljanje životnom sredinom, prirodnim i komunalnim infrastrukturnim resursima</p> <p><u>Veza sa SDG okvirom:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvojni smjer 1: Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom • Razvojni smjer 2: Pametni rast • Razvojni smjer 3. Društvo jednakih mogućnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritet 1: Unapređenje postojećeg stanja zaštite prirode, tla, vode i zraka • Prioritet 2: Unapređenje stanja komunalne infrastrukture i odgovorno upravljanje prostorom • Prioritet 3: Učinkovito korištenje energije <p><u>Veza sa SDG okvirom:</u> AKCELERATOR: Povećanje investicija u infrastrukturu AKCELERATOR: Učinkovit, otvoren, inkluzivan i odgovoran javni sektor AKCELERATOR: Zeleni rast i čista energija AKCELERATOR: Pametno upravljanje prirodnim resursima i okolišem</p>

2. Proces izrade Akcijskog plana

Za prvi trogodišnji planski ciklus Akcijski plan se priprema u završnoj fazi ili neposredno nakon izrade strateškog dokumenta, a nakon toga se svake godine ažurira ili „osvježava“ po tzv. *rolling* principu 1+2, a u skladu s aktualnim razvojnim kontekstom. Akcijski plan sadrži sve mjere i aktivnosti/projekte u okviru strateških ciljeva i prioriteta koje se planiraju provesti tijekom trogodišnjeg planskog razdoblja. Također, Akcijski plan sadrži i financijski okvir potreban za njihovu realizaciju te određuje dinamiku i nositelje odgovornosti za realizaciju mjera. Sektor za strateško planiranje kao jedna od organizacijskih jedinica Tajništva Vlade BD BiH koordinira izradu Akcijskog plana. Ključno tijelo koje sudjeluje u procesu izrade Akcijskog plana je Odbor za razvoj koji pruža podršku u izradi Akcijskog plana i daje prijedloge, primjedbe, komentare i priprema elemente za izradu istog. Odbor za razvoj je utemeljen Odlukom Vlade BD BiH i članovi Odbora su predstavnici odjela Vlade BD BiH, kao i predstavnici drugih relevantnih organizacija. Pored Odbora za razvoj posebno je značajna uloga odjela koji dostavljaju podatke o planiranim projektima i aktivnostima koje će provoditi u sljedećem planskom razdoblju.

Na sastanku koji je Odbor za razvoj održao 2. 2. 2024. godine prijedlog Akcijskog plana je razmatran i usvojen. Prijedlog Akcijskog plana s financijskim okvirom za provedbu Strategije razvoja razrađen je na ciljeve, prioritete, mjere i aktivnosti. U okviru svakog od ciljeva utvrđeni su određeni prioriteti i mjere s definiranim aktivnostima, očekivanim rezultatima, nositeljima aktivnosti, razdobljem implementacije i izvorom financiranja.

Akcijski plan za provedbu mjera i projekata u razdoblju 2025. – 2027. godina usklađen je s Okvirom za realizaciju ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini, na koji je Vlada Brčko distrikta BiH dala suglasnost svojim Zaključkom od 18. 12. 2020. godine. Važno je napomenuti da se tijekom izrade Strategije razvoja Brčko distrikta BiH za razdoblje 2021. – 2027. godina vodilo računa o usklađivanju strateških ciljeva s razvojnim smjerovima i akceleratorima Okvira za realizaciju ciljeva održivog razvoja u BiH. U prethodnim godinama, proračunski korisnici i izvanproračunski korisnici, obveznici primjene proračunskog računovodstva, usklađivali su svoje implementacijske dokumente, trogodišnje i godišnje planove, te godišnja izvješća o radu s razvojnim pravcima, akceleratorima i pokretačima Okvira za realizaciju ciljeva održivog razvoja. Sektor za strateško planiranje usklađivao je, također, Godišnji program rada Vlade Brčko distrikta BiH i Godišnje izvješće o razvoju Brčko distrikta BiH. Ovaj Akcijski plan postavlja temelje za nastavak i unapređenje ove prakse, čime Brčko distrikt Bosne i Hercegovine doprinosi globalnim naporima u borbi protiv siromaštva, smanjenju nejednakosti, borbi protiv klimatskih promjena, te promicanju prosperiteta, mira i pravde.

Proces izrade Akcijskog plana je podržan od strane Programa Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja kao temelj za održiv i inkluzivan rast u Bosni i Hercegovini (SDG2BiH), kojeg, uz podršku Vlade Švedske, provodi UNDP.

3. Sažeti pregled Akcijskog plana

Akcijski plan za razdoblje 2025. – 2027. godine, sadrži 14 prioriteta, 45 razvojnih mjera, te 173 razvojnih projekta i aktivnosti.

U tablici broj 2. prikazan je broj projekata/aktivnosti po strateškim ciljevima. Najveći broj projekata planiran je u Strateškom cilju 1 Konkurentno gospodarstvo, skladno uklopljeno u globalne razvojne trendove i lance vrijednosti, kao motor razvoja BD BiH.

Tablica 2: Pregled strateških ciljeva i prioriteta prema broju projekata/aktivnosti

Strateški cilj / Prioriteti	Broj projekata/aktivnosti
Strateški cilj 1: Konkurentno gospodarstvo, skladno uklopljeno u globalne razvojne trendove i lance vrijednosti, kao motor razvoja BD BiH	79
Prioritet 1: Razvoj poduzetništva i malih i srednjih poduzeća	13
Prioritet 2: Razvoj poljoprivrede i ruralnih područja	9
Prioritet 3: Razvoj turizma	18
Prioritet 4: Privlačenje investicija	27
Prioritet 5: Razvoj tržišta rada	12
Strateški cilj 2: Značajno unaprijeđeno pružanje usluga obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite, kulture, sporta i javne sigurnosti, na principima dobrog upravljanja javnim sektorom u skladu sa EU standardima	59
Prioritet 1: Poboljšani uvjeti za razvoj obrazovanja, znanosti i istraživanja	12
Prioritet 2: Poboljšanje sustava socijalne uključenosti prema potrebama	8
Prioritet 3: Razvoj i modernizacija zdravstvene zaštite i unapređenje javnog zdravlja	11
Prioritet 4: Jačanje otpornosti na prirodne i druge nesreće	5
Prioritet 5: Podrška programima osamostaljivanja mladih	8
Prioritet 6: Razvoj sporta i kulturno-umjetničke tradicije u skladu s europskim standardima	15
Strateški cilj 3: Održivo upravljanje okolišem, prirodnim i komunalnim infrastrukturnim resursima	35
Prioritet 1: Unapređenje postojećeg stanja zaštite prirode, tla, vode i zraka	6
Prioritet 2: Unapređenje stanja komunalne infrastrukture i odgovorno upravljanje prostorom	25
Prioritet 3: Učinkovito korištenje energije	4
UKUPNO	173

Od ukupno 173 planirana projekata koji čine sastavni dio Akcijskog plana 2025. – 2027. godine, možemo izdvojiti nekoliko ključnih projekata:

1. Podrška za poslovanje i oporavak gospodarstva;
2. Podrška razvoju poljoprivrede i ruralnih područja;
3. Projekt „Izgradnja ekonomske zone“;
4. Podrška samozapošljavanju u gospodarstvu i poljoprivredi;
5. Izgradnja i opremanje vrtića u MZ Broduša i MZ Srpska Varoš, uključujući projektiranje;
6. Razvoj i uvođenje integriranog zdravstvenog informacijskog sustava (IZIS) – nabava informacijske opreme, komunikacijske infrastrukture, održavanje i tehnička podrška;
7. Sanacija klizišta na području Brčko distrikta BiH;
8. Potpuno uklanjanje rizika od posljedica mina i NUS-a i sigurno korištenje površine za obavljanje svih aktivnosti nužnih za život i poslovanje;
9. Podrška radu sportskih udruga Brčko distrikta BiH;
10. Projektiranje i izgradnja multifunkcionalne dvorane i zatvorenog bazena;

11. Izgradnja gradskog stadiona;
12. Podrška projektima kulturno-umjetničkog stvaralaštva;
13. Izgradnja i opremanje Centra za upravljanje otpadom (CUO);
14. Sanacija i rekultivacija postojeće deponije otpada;
15. Izgradnja kolektora desna obala rijeke Brke, lijeva obala rijeke Brke, desna obala rijeke Save i PPOV;
16. Izgradnja objekata prve faze GTC Plazulje – Potočari (cjevovod, PS Potočari, rezervoar Potočari i spojevi na postojeću vodovodnu mrežu);
17. Rekonstrukcija kanalizacijske mreže;
18. Rekonstrukcija vodovodne mreže;
19. Nastavak rješavanja oborinske odvodnje oba podvožnjaka;
20. Planiranje izgradnje auto-ceste Sarajevo – Beograd, Tuzla – Orašje, Banja Luka – Beograd (trasa kroz Brčko distrikt BiH);
21. Rehabilitacija dijela magistralnih cesta kroz BD BiH;
22. Rehabilitacija dijela regionalnih cesta kroz BD BiH;
23. Rehabilitacija dijela lokalnih cesta kroz BD BiH;
24. Nastavak izgradnje kružnih raskršća;
25. Utopljanje zgrada i rekonstrukcija osvjetljenja u javnim zgradama u BD BiH.

Ukupna indikativna vrijednost finansijskih sredstava planiranih za realizaciju projekata i aktivnosti u trogodišnjem razdoblju 2025. – 2027. godine iznosi 328.719.059 KM (Tablica 3), od kojih je iznos od 197.433.159 KM planiran iz proračunskih sredstava, dok je iznos od 131.285.900 KM planiran iz ostalih izvora.

Tablica 3: Prikaz finansijskih sredstava planiranih za naredne tri godine po strateškim ciljevima i izvorima financiranja

STRATEŠKI CILJEVI	2025. – 2027. (KM)	VLASTITA PRORAČUNSKA SREDSTVA (KM)	OSTALI IZVORI (KM)
STRATEŠKI CILJ 1: Konkurentno gospodarstvo, skladno uklopljena u globalne razvojne trendove i lance vrijednosti, kao motor razvoja BD BiH	114.058.909	93.782.909	20.276.000
STRATEŠKI CILJ 2: Značajno unaprijeđeno pružanje usluga obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite, kulture, sporta i javne sigurnosti, na principima dobrog upravljanja javnim sektorom u skladu sa EU standardima	83.106.150	73.496.250	9.609.900
STRATEŠKI CILJ 3: Održivo upravljanje okolišem, prirodnim i komunalnim infrastrukturnim resursima	131.554.000	30.154.000	101.400.000
UKUPNO	328.719.059	197.433.159	131.285.900

4. Preporuke

Značajniji angažman Vlade BD BiH i svih odjeljenja Vlade BD BiH je od ključnog značaja u identificiranju i upravljanju projektima i aktivnostima Strategije razvoja Brčko distrikta BiH za razdoblje 2021. – 2027. godine. Evidentno je da u prethodnom razdoblju Strategija razvoja nije bila u potpunosti prepoznata kao platforma za sve razvojne aktivnosti, ali je sada zahvaljujući Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH, te Pravilniku o sadržaju i metodologiji izrade, sustavu praćenja i nadzora provođenja strateških dokumenata i implementacijskih dokumenata uspostavljen sustav strateškog planiranja. S tim u vezi, svi proračunski korisnici su obvezni definirane aktivnosti iz Akcijskog plana uključiti u svoje planove rada kako bi isti bili implementirani u narednom razdoblju i adekvatno podržani proračunom. Proračunski korisnici su obvezni nastaviti dobru praksu planiranja i izvješćivanja o doprinosu njihovih programa, projekata i aktivnosti pokretačima, akceleratorima i razvojnim pravcima Okvira za realizaciju ciljeva održivog razvoja u BiH. Potrebno je naglasiti da je odgovornost u cijelom procesu kako planiranja, tako i implementacije ovih projekata i aktivnosti vrlo važna kako bi se u konačnici mogao vidjeti pozitivan rezultat i napredak Brčko distrikta BiH.